

УДК 351.746 (477)

Володимир Кириленко

доктор військових наук, професор,
головний науковий співробітник науково-дослідного відділу,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький
<http://orcid.org/0000-0002-4950-0378>
kirilenko09@ukr.net

Олег Фаріон

кандидат військових наук, доцент, докторант докторантури,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький
<https://orcid.org/0000-0001-6751-0468>
foleg71@ukr.net

Павло Лисак

кандидат наук з державного управління,
начальник кафедри прикордонного контролю,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький
<http://orcid.org/0000-0003-3816-103X>
lpavlo@ukr.net

Дмитро Ковальов

кандидат військових наук, доцент кафедри прикордонного контролю,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький
<https://orcid.org/0000-0002-6988-6263>
Kovalyowv@gmail.com

© Кириленко В., Фаріон О., Лисак П., Ковальов Д.

МОДЕЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

У науковій статті обґрунтовано модель інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України. Подана модель дає можливість оперативним підрозділам використовувати наявний у Державній прикордонній службі потенціал та можливості органів та підрозділів суб'єктів інтегрованого управління кордонами для здійснення інформаційно-аналітичної взаємодії в інтересах забезпечення безпеки державного кордону України. Зазначено, що інформаційно-аналітична взаємодія полягає у взаємному обміні інформацією між її споживачами з метою більш повного та якісного виконання покладених на них завдань. Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України є споживачами інформації від внутрішніх та зовнішніх об'єктів її надходження. Цілеспрямоване проходження інформації різних видів за заданими напрямками до її споживачів формує інформаційні потоки, через які здійснюється обмін продуктами інформаційно-аналітичної взаємодії, прикладом яких є оперативно-розшукова інформація, аналітичні звіти за результатами кримінального аналізу проведеного в рамках оперативно-розшукових справ. Враховуючи специфіку оперативно-розшукової діяльності, оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України в процесі інформаційно-аналітичної взаємодії формують між собою внутрішній інформаційний простір, який надає можливість здійснювати обмін та обробку інформації із використанням інформаційно-телекомунікаційної системи "Гарт-10". Інформаційні потоки внутрішнього та зовнішнього інформаційного простору розробленої моделі мають певні властивості, які характеризуються за змістом, методами отримання, формою передачі та інтенсивністю обміну інформацією між оперативно-розшуковими підрозділами й об'єктами її надходження. Визначено параметри та показники кількісно-якісної характеристики інформаційних потоків. Крім того, зазначено, що критеріями, яким має відповідати модель інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів, є наявність дієвого технічного обладнання для

циркуляції інформаційних потоків із дотриманням конфіденційності та режиму доступу, стабільність ефективного обміну інформацією між оперативними підрозділами та об'єктами її надходження, здатність моделі виконувати завдання для забезпечення високого рівня результативності оперативно-розшукової діяльності та інші.

Запропоновано подальше наукове дослідження спрямувати на розробку методичних рекомендацій щодо застосування моделі інформаційно-аналітичної взаємодії за завданнями оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України.

Ключові слова: інформаційно-аналітична взаємодія; оперативний підрозділ; інформація; взаємодія; модель.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Охорона державного кордону України здійснюється в умовах впливу низки загроз прикордонній безпеці, серед яких: агресія Російської Федерації та окупація нею частини території держави; незаконна зміна державного кордону; збереження присутності військового контингенту Російської Федерації на території Придністровського регіону Республіки Молдова; активізація діяльності терористичних організацій у світі; незавершеність договірно-правового оформлення кордону в Азовському, Чорному морях та Керченській протоці, а також визначення меж виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу між Україною і Російською Федерацією в Чорному морі; транскордонна злочинність, пов'язана з нелегальною міграцією, торгівлею людьми, контрабандою зброї, боєприпасів, вибухових речовин і наркотиків; незаконне переміщення через кордон товарів та цінностей, ухилення від сплати установлених платежів [1].

Результати забезпечення прикордонної безпеки органами та підрозділами Державної прикордонної служби (далі – ДПС) України свідчать про те, що недостатня швидкість передачі та обробки інформації не дає змоги вчасно реагувати на прояви зазначених загроз. Це обумовлено наявністю низки потреб, зокрема у напрацюванні дієвих механізмів взаємодії та інформаційного обміну про можливі порушення законодавства про державний кордон України [2].

Отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави, а також пошук і фіксація фактичних даних про розвідувально-підривно діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій, протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена КК України, є основним завданням оперативно-розшукової діяльності (далі – ОРД). Це завдання ДПС України виконує силами та засобами оперативно-розшукових (далі – оперативних) підрозділів у взаємодії з органами та підрозділами інших суб'єктів інтегрованого управління кордонами [3], правоохоронними органами суміжних держав та міжнародними організаціями. Тому в процесі ОРД для комплексного використання наявного потенціалу та можливостей взаємодійних структур і організацій питання інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України має важливе значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження проблемних питань щодо використання інформації та продуктів її аналізу в ході виконання завдань з охорони державного кордону здійснювали вітчизняні науковці, зокрема: О. С. Андрощук, А. М. Білорус, В. П. Городнов, Д. В. Іщенко, Ю. Б. Івашков, В. А. Кириленко, Д. А. Курпрієнко, А. П. Курашкевич, В. Ю. Мазур, А. В. Махнюк, Г. А. Магась, В. О. Назаренко, Б. М. Олексієнко, П. О. Цигикал [4]-[14].

У результаті аналізу наукових праць зазначених та інших вчених встановлено відсутність чіткого уявлення щодо інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України з урахуванням їх оновленої структури та можливостей. Це обумовлює необхідність подальшого пізнання у зазначеній галузі та обґрунтовує актуальність наукового дослідження для практичної діяльності оперативних підрозділів ДПС України.

Метою статті є обґрунтування моделі інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Швидке та повне розкриття порушень законодавства України про державний кордон досягається шляхом поєднання зусиль усіх органів, підрозділів та організацій, що залучаються до виконання завдань

з охорони кордону, забезпечення належного рівня їх взаємодії з питань отримання, збирання, накопичення і використання інформації про правопорушників, а також про події і факти, які можуть сприяти розслідуванню і розкриттю кримінальних правопорушень.

Взаємодією є взаємозалежна, погоджена за місцем і часом діяльність декількох її суб'єктів, спрямована на виконання загального завдання [15]. Тому взаємодії оперативних підрозділів ДПС України – це спільні узгоджені за часом, місцем і способом дії оперативних підрозділів з метою пошуку та фіксації інформації про злочинну діяльність та отримання іншої інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.

У результаті дослідження наукових підходів щодо взаємодії та вивчення досвіду ОРД оперативних підрозділів ДПС України розроблено модель інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України, загальний вигляд якої подано на рисунку.

Для опису зазначеної моделі з наукових праць [16]; [17] синтезовано низку понять, зокрема:

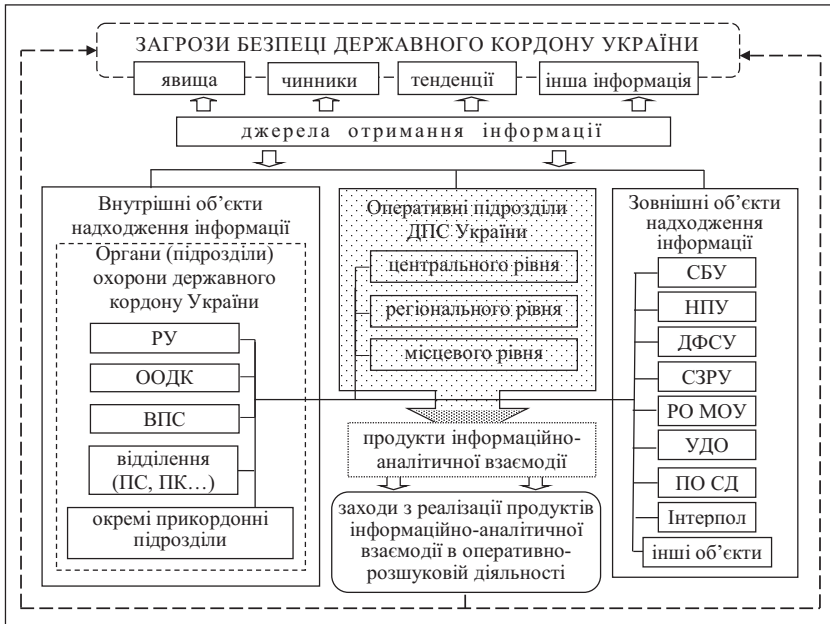
інформаційно-аналітична взаємодія – це порядок взаємного обміну інформацією між її споживачами з метою більш повного та якісного виконання покладених на них завдань;

інформаційний простір – середовище, в якому відбуваються процеси щодо збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони та захисту інформації, створення інформаційних ресурсів та продуктів, а також інформаційно-аналітична взаємодія для задоволення потреб відповідно до чинного законодавства;

інформаційний потік – цілеспрямоване проходження інформації різних видів за заданими напрямками;

споживач інформації – визначена встановленим порядком посадова особа, підрозділ, частина, установа, орган державного або військового управління, які використовують інформацію для виконання поставлених перед ними завдань.

Особливістю моделі, що подано на рисунку, є те, що оперативні підрозділи ДПС України є споживачами інформації від внутрішніх та зовнішніх об'єктів її надходження.



Примітки:

СБУ – Служба безпеки України;
 НПУ – Національна поліція України;
 ДФСУ – Державна фіскальна служба України;
 СЗРУ – Служби зовнішньої розвідки України;
 УДО – Управління державної охорони;
 РО МОУ – Розвідувальний орган Міністерства оборони України;

ООДК – орган охорони державного кордону;
 ПО СД – правоохоронні органи суміжних держав, спільнот;
 РУ – регіональне управління;
 ВПС – відділ прикордонної служби;
 ПС – прикордонна служба;
 ПК – прикордонний контроль;
 [штрихуваний квадрат] – внутрішній інформаційний простір;
 [білий квадрат] – зовнішній інформаційний простір

Рис. Модель інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України

Відповідно до специфіки діяльності оперативних підрозділів ДПС України продуктом інформаційно-аналітичної взаємодії може бути оперативно-розшукова інформація, аналітичні звіти за результатами кримінального аналізу, проведеного в рамках оперативно-розшуко-

вих справ, що має гриф обмеження доступу та допуску до інформації. Крім того, оперативні підрозділи ДПС України в процесі інформаційно-аналітичної взаємодії формують між собою внутрішній інформаційний простір, який надає можливість здійснювати обмін та обробку інформації із використанням інформаційно-телекомунікаційної системи “Гарт-10”. Дана система призначена для автоматизації діяльності посадових осіб оперативних підрозділів щодо збору, передачі та збереження інформації про обстановку на державному кордоні та результати ОРД; аналітичної обробки отриманої інформації; формування статистичної інформації, звітів, довідок та інших продуктів, обміну ними в рамках інформаційно-аналітичної взаємодії.

З метою швидкого й повного попередження, виявлення та припинення злочинів Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” покладає на оперативні підрозділи обов’язок здійснювати взаємодію між собою та з іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних організацій. Тому в ході ОРД інформаційно-аналітична взаємодія здійснюється між оперативними підрозділами ДПС України; оперативних підрозділів ДПС України та оперативними підрозділами Національної поліції, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, управління державної охорони, органів доходів і зборів, слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, розвідувального органу Міністерства оборони України [2].

Інформаційно-аналітична взаємодія передбачає циркуляцію інформаційних потоків на різних рівнях ОРД ДПС України. Так, до центрального рівня належать Департамент оперативної діяльності Адміністрації ДПС України, Головний центр оперативно-технічних заходів. На регіональному рівні свою діяльність здійснюють управління організації ОРД, регіональні центри оперативно-технічних заходів. До місцевого рівня належать головні та прикордонні оперативно-розшукові відділи.

Інформаційно-аналітична взаємодія повинна забезпечувати [1]; [3]: співпрацю контрольних органів, здійснення спільних опера-

тивно-профілактичних заходів щодо протидії організованій злочинності та правопорушенням на державному кордоні; створення дієвого механізму оперативного співробітництва з правоохоронними органами на національному та міжнародному рівні, зокрема у сфері обміну інформацією, проведення спільних оперативних заходів.

У процесі інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України інформація циркулює по різномірних потоках:

між джерелами отримання інформації та оперативним підрозділом ДПС України;

посадовими особами оперативного підрозділу ДПС України;

оперативними підрозділами ДПС України у горизонтальних та вертикальних напрямках;

оперативними підрозділами та іншими структурними підрозділами ДПС України;

оперативними підрозділами ДПС України та оперативними підрозділами інших правоохоронних органів України;

оперативними підрозділами ДПС України та правоохоронними органами іноземних держав і міжнародних організацій, спільнот.

У моделі інформаційно-аналітичної взаємодії на вхід надходить гетерогенна інформація про обстановку на державному кордоні України. Тут особлива увага приділяється інформації про загрози, явища, тенденції і чинники, що реально або потенційно унеможливають чи ускладнюють реалізацію державної політики у сфері безпеки державного кордону [3]; [18]. Крім того, важливе значення має інформація про загрози в інформаційній сфері, а саме:

здійснення спеціальних інформаційних операцій, провокування екстремістських проявів, загострення і дестабілізація суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації, розпалювання міжетнічних і міжконфесійних конфліктів в Україні;

поширення закликів до радикальних дій, пропаганда ізоляціоністських та автономістських концепцій співіснування регіонів в Україні та інші загрози [19].

Зміст та перелік актуальних загроз у сфері безпеки державного кордону визначено у стратегіях національної безпеки України, воєнної

безпеки України, кібербезпеки України та інших документах з питань національної безпеки і оборони, які схвалено Радою національної безпеки і оборони України і затверджено указами Президента України.

Кожна інформація про події та явища, що надходить до оперативних підрозділів ДПС України, вивчається за змістом та джерелом її отримання, оцінюється за достовірністю [20] та, за необхідності, уточнюється за фактами і ознаками, які складають її основу. Разом із тим одна і та ж інформація про подію може подаватись у різному контексті та сприйматися по-різному. Тому така інформація (первинна інформація) обов'язково перевіряється через інші джерела та аналізується на відповідність раніше отриманим даним. Таким чином, достовірність інформації збільшується, якщо вона отримана від першоджерела, адекватно описує реальну подію та правильно розуміється особою, що цю інформацію отримала від першоджерела.

У випадках, якщо в оперативних підрозділах ДПС України недостатньо наявних даних для виконання завдань ОРД, то здійснюється добір та обмін інформацією із зовнішнього інформаційного простору через інформаційні потоки внутрішніх та зовнішніх об'єктів її надходження.

Інформаційні потоки внутрішнього та зовнішнього інформаційного простору моделі інформаційно-аналітичної взаємодії мають певні властивості, які характеризуються за змістом, методами отримання, формою передачі та інтенсивністю обміну інформацією між оперативними підрозділами ДПС України й об'єктами її надходження тощо. Тут параметрами та показниками кількісно-якісної характеристики інформаційних потоків є: зміст інформації в інформаційному потоці (за показниками, наприклад, достовірність, повнота); обсяг інформації в інформаційному потоці; час проходження інформації в інформаційних потоках до оперативних підрозділів ДПС України; швидкість проходження інформації в інформаційному потоці; інтенсивність обміну інформацією тощо.

Отримана на вході моделі (див. рисунок) інформація перетворюється у зручну форму для подальшого обліку, систематизації, аналізу, накопичення і використання у вигляді інформаційно-аналітичних до-

кументів. До таких документів належать матеріальні носії інформації, які містять всебічно проаналізовані й узагальнені дані щодо виконання завдань та відповідний прогноз розвитку обстановки (подій, явищ), викладені за визначений термін часу, в обсязі та формі, що вимагається [17]. Прикладом інформаційно-аналітичних документів є аналітичний звіт, який містить узагальнені відомості з певного питання або предметної області дослідження, прогнози та пропозиції щодо подальших дій.

На виході моделі формується інформація, що використовується для прийняття управлінських рішень на проведення заходів ОРД відповідно до повноважень оперативних підрозділів ДПС України. Від ефективності реалізації цих заходів залежить успіх протидії загрозам безпеки державного кордону та надійність його охорони в цілому. Тому критеріями, яким має відповідати модель інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів, є наявність дієвого технічного обладнання для циркуляції інформаційних потоків із дотриманням конфіденційності та режиму доступу, стабільність ефективного обміну інформацією між оперативними підрозділами та об'єктами її надходження, здатність моделі виконувати завдання для забезпечення високого рівня результативності ОРД тощо.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Таким чином, обґрунтовано модель інформаційно-аналітичної взаємодії оперативних підрозділів ДПС України, описова частина якої надає можливість чітко уявити структуру та напрямки інформаційних потоків, які системно циркулюють в інформаційному просторі.

Використання в практичній діяльності посадовими особами оперативних підрозділів ДПС України поданої на рисунку моделі та проведення розрахунків за запропонованими показниками і критеріями дозволить проаналізувати та покращити стан обміну інформацією, необхідною для виконання завдань ОРД.

У подальших наукових дослідженнях доцільно розробити методичні рекомендації щодо застосування моделі інформаційно-аналітичної взаємодії за завданнями ОРД оперативних підрозділів ДПС України.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Стратегії розвитку Державної прикордонної служби : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.11.2015. № 1189-р. Урядовий кур'єр. 2015. № 220.
2. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992. № 2135-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст. 303.
3. Про схвалення Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 687-р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> (дата звернення: 22.11.2019).
4. Андрощук О. С. Інформаційні технології інтелектуалізації підтримки прийняття рішень у діяльності Державної прикордонної служби України : монографія. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2011. 222 с.
5. Білорус А. М. Методика оцінки ефективності функціонування системи збирання (добування) та обробки даних обстановки як складової побудови охорони державного кордону на ділянці відділу прикордонної служби. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2014. № 2. С. 23–27. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sitsbo_2014_2_6. (дата звернення: 12.12.2019).
6. Городнов В. П., Литвин М. М., Іщенко Д. В., Кириленко В. А. Теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення процесів охорони державного кордону (у контексті завдань національної безпеки України в прикордонній сфері) : монографія. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2009. 472 с.
7. Купрієнко Д. А. Методологічні основи розвитку системи прикордонної безпеки України (в умовах диференційованого безпекового середовища) : дис. ... д-ра військ. наук : 21.02.02. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2016. 567 с.
8. Курашкевич А. П. Методика прогнозу ефективності охорони державного кордону на ділянці відповідальності відділу прикордонної служби типу "Б" з урахуванням варіантів організації інформаційного забезпечення оперативно-службової діяльності : дис. ... кандидата військ. наук : 21.02.02. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2012. С. 167.
9. Мазур В. Ю., Фаріон О. Б. Щодо окремих питань прогнозування розвитку надводної обстановки оперативними підрозділами Державної прикордонної служби України. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* : тези II всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 2 берез. 2018 р.). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2018. С.436–439.

10. Махнюк А. В. Окремі аспекти інформаційно-аналітичного забезпечення інтегрованого управління кордонами в сучасних умовах. *Наука і оборона*. Київ, 2011. № 2. С. 15–18.
11. Магась Г. А. Аналіз інформації, яка циркулює в діючій системі збирання та обробки даних обстановки органів охорони державного кордону : зб. наук. пр. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2015. № 4(66). 380 с.
12. Назаренко В. О. Особливості організації взаємодії різновідомчих сил і засобів, що виконують завдання з охорони державного кордону України. *Наука і оборона*. Київ, 2010. № 3 С. 13–17.
13. Олексієнко Б. М., Івашков Ю. Б. Механізм управління охороною державного кордону на ділянці прикордонного загону : зб. наук. пр. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2010. № 16. С. 76–84.
14. Цигикал П. О. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності підрозділів Державної прикордонної служби України, проблемні питання та шляхи їх вирішення : зб. наук. пр. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2016. № 25. С. 152–163.
15. Олійник І. Л. Організаційно-правові засади взаємодії міліції (поліції) країн – учасниць СНД у боротьбі з правопорушеннями : автореф. дис... канд. юрид. наук. Ірпінь, 2005. 26 с.
16. Яременко В. Новий тлумачний словник української мови : тлумачний словник в 3 т., 2 вид., виправл. Київ: “А.С.К”, 1998. Т. 2. 534 с.
17. ВСТ 01.101.004-2009(01). Військовий стандарт. Терміни та визначення. Вид. офіц. Київ : Міністерство оборони України, 2009. 24 с.
18. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018, № 31, ст. 241.
19. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року “Про Доктрину інформаційної безпеки України” : Указ Президента України від 25.02.2017 №47/2017. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (дата звернення: 23.09.2019).
20. Про затвердження інструкції про порядок оцінки інформації за методом 4x4: Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 19.01.2008 р. № 44. Київ : Адміністрація Державної прикордонної служби України, 2008. 8 с.

References

1. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby [About approval of Strategy of development of Government frontier service] : Order

of Cabinet of Ministers of Ukraine of November 23, 2015 № 1189-r. Uriadovyi kurier. 2015. № 220 [in Ukrainian].

2. Pro operatyvno-rozshukovu diialnist [About operational search activity]: Law of Ukraine of February 18, 1992 № 2135-XII. *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 1992. № 22. 303 [in Ukrainian].

3. Pro skhvalennia Stratehii intehrovanoho upravlinnia kordonamy na period do 2025 roku [About approval of Strategy of the integrated management borders on a period 2025 to]: Order of Cabinet of Ministers of Ukraine of June 24, 2019 № 687- r. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index/> (Appointment Date: 22.11.2019) [in Ukrainian].

4. Androshchuk O. S. (2011). Informatsiini tekhnolohii intelektualizatsii pidtrymky pryiniattia rishen u diialnosti Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy [Information technologies of інтелектуалізації of support of making decision are in activity of Government frontier service of Ukraine]: monograph. Khmelnytsky: Issue of NADPSU, 222 p. [in Ukrainian].

5. Bilorus A. M. (2014). Information technologies of intellectualization of decision support in the activity of the State Border Guard Service of Ukraine [Methodology of estimation of efficiency of functioning of the system of collection (getting) and processing of data of situation as a component construction of guard of state boundary on the area of department of frontier service]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii u sferi bezpeky ta oborony*. № 2. pp. 23–27. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sitsbo_2014_2_6. (Appointment Date: 12.12.2019) [in Ukrainian].

6. Horodnov V. P., Lytvyn M. M., Ishchenko D. V., Kyrylenko V. A. (2009). Teoretychni osnovy informatsiino-analitychnoho zabezpechennia protsesiv okhorony derzhavnogo kordonu (u konteksti zavdan natsionalnoi bezpeky Ukrainy v prykordonnii sferi) [Theoretical bases of the research and information providing of processes of guard of state boundary (in the context of tasks of national safety of Ukraine in a frontier sphere)] : monograph. Khmelnytsky: Issue of NADPSU, 472 p. [in Ukrainian].

7. Kupriienko D. A. (2016). Metodolohichni osnovy rozvytku systemy prykordonnoi bezpeky Ukrainy (v umovakh dyferentsiiovanoho bezpekovoho seredovyshcha) [Methodological bases of development of the system of frontier safety of Ukraine (in the conditions of the differentiated safety environment)]: diss. doc. milit. Sciences: 21.02.02 / National academy of Government frontier service of Ukraine. Khmelnytsky, 567 p. [in Ukrainian].

8. Kurashkevych A. P. (2012). Metodyka prohnozu efektyvnosti okhorony derzhavnogo kordonu na diliantsi vidpovidalnosti viddilu prykordonnoi sluzhby

типу “Б” з урахуванням варіантів орhanізaції інформaцієнoгo зaбeзпeчeння oпepaтывнo-службoвoї діaлнoсті [Methodology of prognosis of efficiency of guard of state boundary on the area of responsibility of department of frontier service as “Б” taking into account the variants of organization of dataware of operatively-official activity]: diss. cand. milit. Sciences: 21.02.02. Khmelnytskyi, 267 p. [in Ukrainian].

9. Mazur V. Yu., Farion O. B. (2018). Regarding certain issues of forecasting the development of the surface situation by operational units of the State Border Guard Service of Ukraine [In relation to the separate questions of prognostication of development of surface situation by operative subdivisions of Government frontier service of Ukraine]. Aktualni problemy kryminalnoho prava, protsesu, kryminalistyky ta operatyvno-rozshukovoi diialnosti : tezy II vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Khmelnytskyi, 2 berez. 2018 r.). Khmelnytskyi, pp. 436–439. [in Ukrainian].

10. Makhniuk A. V. (2011). Some aspects of information and analytical support of integrated border management in modern conditions [Separate aspects of the research and information providing of the integrated management borders are in modern terms] Science and defense, № 2. pp. 15–18. [in Ukrainian].

11. Mahas H. A. (2015). Analysis of information circulating in the current system of data collection and processing of the situation of state border guards [Analysis of information that circulates in the operating system of collection and processing of data of situation of organs of guard of state boundary] Collection of scientific papers of the National Academy of State Border Guard Service of Ukraine. Series: Military and Technical Sciences. Khmelnytsky: Issue of NADPSU, № 4(66). 380 p. [in Ukrainian].

12. Nazarenko V. O. (2010). Features of the organization of interaction of various forces and means performing tasks on protection of the state border of Ukraine [Features of organization of cooperation of різновідомчих forces and facilities that execute a task from the guard of state boundary of Ukraine] Science and defense, № 3. pp. 13–17 [in Ukrainian].

13. Oleksiienko B. M., Ivashkov Yu. B. (2010). The mechanism of management of protection of the state border on a site of frontier detachment [A mechanism of management of state boundary a guard is on the area of frontier detachment] Collection of scientific papers of the National Academy of State Border Guard Service of Ukraine. Series: Military and Technical Sciences. Khmelnytsky: Issue of NADPSU, № 16. p. 76–84 [in Ukrainian].

14. Tsyhykal P. O. (2016). Information support of operative-search activity of subdivisions of the State Border Guard Service of Ukraine, problematic issues and

ways of their solution [Dataware of operational search activity of subdivisions of Government frontier service of Ukraine, problem questions and ways of their decision] Collection of scientific papers of the National Academy of State Border Guard Service of Ukraine. Series: Military and Technical Sciences. Khmelnytsky: Issue of NADPSU, № 25. p. 152–163 [in Ukrainian].

15. Oliinyk I. L. Orhanizatsiino-pravovi zasady vzaiemodii militsii (politsii) krain – uchasnyts SND u borotbi z pravoporushenniamy [Організаційно-правові принципи cooperation of militia (to the police) of countries - participants of the CIS in a fight against offences]: abstract of thesis cand. of legal sciences. Irpin, 26 p. [in Ukrainian].

16. Yaremenko V. (1998). Novyi tлумachnyi slovnyk ukrainskoi movy : tлумachnyi slovnyk v 3 t., 2 vyd [New explanatory dictionary of the Ukrainian language: explanatory dictionary in 3 vols., 2]. Kyiv: Issue of “A.S.K”, T. 2. 534 p. [in Ukrainian].

17. VST 01.101.004-2009(01). Viiskovy standart. Terminy ta vyznachennia. Vyd. ofits. [Military standard. Terms and definitions]. Kyiv: Issue of Ministry of Defence Ukraine, 2009. 24 p. [in Ukrainian].

18. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [On the national security of Ukraine]: Law of Ukraine of June 21, 2018 № 2469-VIII // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. – 2018, № 31. – 241 p. [in Ukrainian].

19. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 29 hrudnia 2016 roku “Pro Doktrynu informatsiinoi bezpeky Ukrainy” [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of December 29, 2016 “On the Doctrine of Information Security of Ukraine”]: Decree of the President of Ukraine of February 25, 2017 № 47/2017. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (Appointment Date: 23.09.2019) [in Ukrainian].

20. Pro zatverdzhennia instruksii pro poriadok otsinky informatsii za metodom 4kh4 [About claim of instruction about the order of estimation of information after a method 4x4] / Administration of the State Border Service. Kyiv: 2008. №. 44. 8 p. [in Ukrainian].

**Volodymyr Kirilenko, Oleh Farion, Pavlo Lysak, Dmytro Kovalov.
Model of Information and Analytical Interaction of Operational Units
of the State Border Guard Service of Ukraine**

The scientific article substantiates a model of information and analytical interaction of operational units of the State Border Guard Service of Ukraine. The presented model allows operational units to use the potential and capabilities of the bodies and units of the subjects of integrated

border management in the State Border Guard Service to carry out information and analytical interaction in the interests of ensuring the security of the state border of Ukraine. It is noted that information-analytical interaction consists in the mutual exchange of information between its consumers with the aim of a more complete and high-quality implementation of the tasks assigned to them. Operational units of the State Border Guard Service of Ukraine are consumers of information from internal and external objects of its receipt. Object-orientated passage of information of various types in given directions to its consumers forms information flows. Through information flows, information and analytical interaction products are exchanged, an example of which is operational-investigative information, analytical reports based on the results of criminal analysis carried out in the framework of operational-investigative cases. Taking into account the specifics of operational-investigative activities, operational units of the State Border Guard Service of Ukraine in the process of information and analytical interaction form an internal information space between themselves, which allows the exchange and processing of information using the “Gart-10” information and telecommunication system. Information flows of the internal and external information space of the developed model have certain properties, which are characterized by content, methods of obtaining, form of transmission and intensity of information exchange between operational-investigative units and objects of its receipt. The parameters and indicators of the quantitative and qualitative characteristics of information flows are determined. In addition, it was noted that the criteria that must be met by the model of information and analytical interaction of operational units are the availability of effective technical equipment for the circulation of information flows with respect to confidentiality and access mode, the stability of effective exchange of information between operational units and the objects of its receipt, the ability of the model to perform tasks to ensure a high level of effectiveness of operational-investigative activities and others.

It is proposed to direct further scientific research to the development of methodological recommendations on the application of a model of information and analytical interaction for the tasks of operational-investigation activities of operational units of the State Border Guard Service of Ukraine.

Key words: information and analytical interaction; operational unit; information; interaction; model.